

Õiguskantsler

Tõnu Viik
rektor
Tallinna Ülikool
tlu@tlu.ee

Teie nr
Meie 05.07.2022 nr 7-9/220961/2203646

Vastuvõtutingimuste õiguspärasus

Lugupeetud Tõnu Viik

Kontrollisime õiguskantslerile saadetud info põhjal omal algatusel Tallinna Ülikooli (TLÜ) inglise keele ja kultuuri erialale vastuvõtmise tingimuste õiguspärasust.

[Tallinna Ülikooli kodulehel](#) avaldatud info kohaselt peab kandidaat tegema vastuvõttueksamit, v.a juhul, kui tema inglise keele oskus vastab C2-tasemele. Vastuvõttueksam on kirjalik ja selle käigus tuleb teha inglise keele test. Muu hulgas kontrollitakse, kas sisseastuja keeleoskus vastab C1-tasemele, mis on õpinguteks vajalik. Selleks et pääseda vastuvõttueksamile, peab inimese inglise keele oskus olema rahvusvahelise keeletestiga hinnatud vähemalt C1-tasemele vastavaks või tal peab riigieksamit tulemus olema vähemalt 85 punkti. Seega on ülikool seadnud sisseastujatele erinevad nõuded vastuvõttueksamile pääsemiseks: riigieksamit teinud inimene peab vastuvõttueksamile pääsemiseks tõendama B2-tasemel keeleoskust, aga rahvusvahelise keeletesti sooritanu peab tõendama C1-tasemel keeleoskust.

Tallinna Ülikoolist selgitati õiguskantsleri nõunikule, et ülikool on võrdsustanud riigieksamit saadud 85 punkti inglise keele oskuse B2-tasemega. Ülikool mõõnis, et nii seati ebavõrdsesse olukorda need, kes on sooritanud rahvusvahelise eksami, kuna nende inglise keele oskusele on seatud kõrgemad nõuded kui riigieksamit tegijate inglise keele oskusele. Pärast ebavõrdsuse kohtlemise ilmsiks tulekut lubas Tallinna Ülikool sel aastal vastuvõttueksamile nii need kandidaadid, kes said riigieksamit vähemalt 85 punkti, kui ka need kandidaadid, kes tõendavad, et Tallinna Ülikooli korralduse „[Võõrkeeleoskuse tõendamise tingimused ja kord](#)“ (edaspidi kord) kohaselt on nende inglise keele oskus B2-tasemel.

Kuigi ülikool otsustas lubada vastuvõttueksamile ka kandidaadid, kes tõendavad korra kohaselt B2-tasemel inglise keele oskuse olemasolu (on teinud keeletesti), ei ole ülikool sellega lõpetanud kandidaatide põhjendamatu ebavõrdset kohtlemist.

Põhjendamatu erinev kohtlemine seisneb selles, et rahvusvahelise keeletesti teinud inimeselt nõutakse B2-tasemele vastavat punktisummat iga osaoskuse eest (korra punktid 3.2.1–3.2.6), kuid riigieksamit sooritanutele sellist nõuet ei ole esitatud (korra punkt 3.2.8), kuigi ka riigieksamit hinnatakse keeleoskust osaoskuste kaupa.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Palun ülikoolil kehtestada „[Võõrkeeleoskuse tõendamise tingimused ja kord](#)“ selliselt, et selle alusel ei saaks kohelda üliõpilaskandidaate põhjendamatult erinevalt. Palun üle vaadata need vastuvõtueksamile lubamise otsused, mille aluseks on kehtiv kord (mis võimaldab kohelda keeletesti ja riigeksami sooritanuid osaoskuste tõendamisel põhjendamatult erinevalt).

Samuti palun üle vaadata kõik otsused, mille ülikool on teinud enne seda, kui lubas vastuvõtueksamile kandidaadid, kes tõendavad, et Tallinna Ülikooli korra kohaselt on neil vähemalt B2-tasemel keeleoskus, mitte C1-tasemel keeleoskus, nagu on kirjas ülikooli veebilehel.

Palun andke teada, kuidas ülikool on ettepanekut järginud. Ootan tagasisidet hiljemalt 20.07.2022.

1. Eesti Vabariigi põhiseaduse (PS) § 37 lõike 1 järgi on igaühel õigus haridusele, sealhulgas kõrgharidusele, ent mida kõrgema haridustasemega on tegu, seda suuremaid piiranguid on lubatud seada selle õiguse realiseerimisele. Ülikool ei ole kohustatud vastu võtma kõiki soovijaid, kui see seab ohtu kvaliteetse hariduse andmise.

2. Kuigi ülikoolid on seadusega sätestatud ulatuses autonoomsed (PS § 38) – sh õppetöökstingimusi seades –, tuleb ka neil järgida oma tegevuses inimeste võrdse kohtlemise nõuet. PS § 12 lõike 1 järgi ei tohi sarnases olukorras olevaid inimesi kohelda erinevalt, kui selleks ei ole mõistlikku ja asjakohast põhjust (RKÜK otsus asjas nr [5-20-3/43](#), punktid 93, 94).

3. TLÜ on otsustanud lubada sellel aastal vastuvõtueksamile kandidaadid, kes on saanud riigeksamil vähemalt 85 punkti (B2-tase) või kes tõendavad Tallinna Ülikooli korralduse „[Võõrkeeleoskuse tõendamise tingimused ja kord](#)“ (edaspidi kord) alusel B2-tasemel inglise keele oskuse olemasolu.

4. Korra punkti 1.3 järgi lähtutakse keeletasemete määramisel [Euroopa keeleõppe raamdokumendist](#). Samasugune tasememääratlus võetakse aluseks ka näiteks inglise keele [Cambridge C1 Advanced](#) testi puhul (mis võib asendada inglise keele riigeksamit) ning inglise keele riigeksamil ([riigeksamite määruse](#) § 27 lõiked 11 ja 11¹).

5. Niisiis on kandidaadid sisseastumistingimuste täitmisel seatud võrdsesse olukorda, kuna nii riigeksami kui ka rahvusvahelise keeletesti sooritanutelt nõutakse B2-tasemel keeleoskust.

6. Siiski kohtleb ülikool rangemalt keeletesti sooritajaid, kuna nende puhul nõuab kord, et keeletesti tegija peab saama korras määratud punktisumma iga osaoskuse eest (vt korra punktid 3.2.1–3.2.6).

7. Seevastu riigeksami sooritanud kandidaadil ei pea olema kindlat punktisummat või protsenti iga osaoskuse eest. Riigeksami sooritanud inimese osaoskuste kontrollimine oleks samas põhimõtteliselt võimalik, sest ka riigeksamil kontrollitakse osaoskusi (riigeksamite määruse § 29 lg 7) ning tunnistusele märgitakse eksamitulemuse osaoskuste protsendid ([tunnistuste määruse](#) § 14 lg 4 p 2).

8. Ülikoolist selgitati õiguskantsleri nõunikule, et kuna riigeksamil ei nõuta C1-tasemel keeleoskust (nõutud on B1/B2-tase), ei ole selle kohta osaoskuste nõuet seatud. Tõsiasi, et riigeksamil ei nõuta C1-tasemel keeleoskust, ei ole siiski kandidaatide erineva kohtlemise õigustamisel asjakohane. Eriti kui arvestada, et ülikool on ise pidanud põhjendatuks aktsepteerida sellel aastal sisseastumisel ka keeletestil saavutatud B2-taset.

9. On mõistetav, et eduka õppetöö tagamiseks soovib ülikool vastu võtta vaid hea keeleoskusega üliõpilasi. Siiski ei ole ülikoolil õigust kohelda riigieksamite sooritajaid paremini kui näiteks riigieksamit asendava inglise keele testi Cambridge C1 Advanced sooritajaid, kui mõlemad on saavutanud Euroopa keeleõppe raamdokumendi alusel määratletud ühesuguse keeleoskuse taseme. Kui ülikooli hinnangul on näiteks Cambridge C1 Advanced keeletesti sooritanutel kehvem keeleoskus kui riigieksami sooritanutel, saab kandidaadi keeleoskuse puudused kindlaks teha vastuvõttueksamil, kus tehakse inglise keele test.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Aigi Kivioja 6938428
Aigi.Kivioja@oiguskantsler.ee